สารนิพนธ์เรื่อง การไต่สวนมูลฟ้องกับการคุ้มครองสิทธิของจำเลยตาม

กฎหมาย

นักศึกษา ชาลิสา เดชโภคินันท์

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.ศิริโรจน์ รัฐประเสริฐ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม คร.คล บุนนาค

หลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญา

คณะ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

W.fl. 2559

บทคัดย่อ

ในปัจจุบัน การปฏิบัติต่อผู้ถูกกล่าวหาต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ
นอกจากนี้หากในชั้นไต่สวนมูลฟ้องศาลได้ประทับฟ้องบุคคลใดไว้ในกระบวนการพิจารณาของ
ศาลแล้ว ย่อมมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลนั้น ซึ่งอาจจะต้องถูกคุมขังในระหว่างพิจารณา
หากไม่ได้รับการประกันตัว ผลของการไต่สวนมูลฟ้องจึงอาจทำให้กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของ
ผู้กระทำผิดได้ โดยในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ในการศึกษาแนวคิด วิธีปฏิบัติและสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในกระบวนการไต่สวนมูลฟ้องในกรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ซึ่งศาล
มักจะไม่ทำการไต่สวนมูลฟ้องก่อน เพราะเห็นว่าการที่พนักงานอัยการฟ้องคดีย่อมต้องมีการ
ตรวจสอบมาแล้วโดยเริ่มต้นการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน และตรวจสอบโดยพนักงาน
อัยการอีกครั้งก่อนที่จะมาฟ้องคดียังศาล อันไม่เป็นไปตามหลักการตรวจสอบการดำเนินการของ
พนักงานอัยการ Due Process of Law เมื่อการไต่สวนมูลฟ้องเป็นการกลั่นกรองคดีก่อนเข้าสู่
กระบวนพิจารณา และเพื่อกุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้กล่าวหาไม่ให้ตกเป็นจำเลยในคดีอาญาโดย
ไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอ ก็ควรที่จะต้องมีการไต่สวนมูลฟ้องคดีก่อน ไม่ใช่การดำเนินการอยู่
ภายใต้หลักความเชื่อใจแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้กระบวนการไต่สวนมูลฟ้องในกริสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาหรือ

จำเลยในชั้นได่สวนอยู่พอสมควรกล่าวคือ การไม่คำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาหรือ จำเลยอย่างแท้จริง โคยมองช่องว่างทางกฎหมายเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือ จำเลยควรต้องได้รับการช่วยเหลือจากรัฐในการจัดให้มีทนายความมาช่วยเหลือในชั้นไต่สวนมูล ฟ้อง เพราะสิทธิการมีทนายความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องถือว่ามีความสำคัญอันเป็นไปตามหลัก Right to Counsel โดยเมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ได้ให้ สิทธิแก่จำเลยที่จะมีทนายความมาช่วยเหลือได้ แต่สิทธิดังกล่าวจะมีขึ้นได้นั้นต้องเป็นกรณีที่ ผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้จัดหาทนายความมาเอง รัฐไม่ได้เป็นผู้จัดหาทนายความให้ แล้วในทาง กลับกัน หากเป็นกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นบุคคลที่ไม่มีกำลังทรัพย์เพียงพอ ยากจน เป็นผู้ที่ไม่รู้ กฎหมายแล้ว สิทธินั้นก็จะไม่เกิดขึ้นกับผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งเป็นการไม่สอดคล้องกับสิทธิตาม รัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง นอกจากนี้การที่ศาลสามารถรับพึงพยานหลักฐานในชั้นไต่สวนมูลฟ้องมา ประกอบการพิจารณาพิพากษาจำเลยโดยที่ไม่ได้มีทนายความมาช่วยเหลือ ก็จะเป็นผลเสียแก่ ผู้ต้องหาหรือจำเลยอันเกิดจากการไม่ได้รับสิทธินี้ด้วย

คังนั้น การกำหนดให้มีการแก้ไขบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเรื่องของการไต่สวนมูลฟ้องในกรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ทุกรณีและ แก้ไขบทบัญญัติในชั้น ไต่สวนมูลฟ้องโดยให้สิทธิแก่จำเลยที่จะได้รับความช่วยเหลือในการจัดทนายความให้จำเลยในชั้น ไต่สวนมูลฟ้องด้วย ก็จะทำให้เกิดความยุติธรรมกับจำเลยที่เข้าสู่กระบวนพิจารณาด้วย THEMATIC TITLE THE PRELIMINARY HEARING AND

THE RIGHT PROTECTION OF THE

DEFENDANTS

STUDENT MISS CHALISA DATPHOKINAN

THEMATIC ADVISOR DR. SIRIROJ RATHPRASERT

THEMATIC CO-ADVISOR DR. DOL BUNNAG

LEVEL OF STUDY MASTER OF LAWS CRIMINAL LAW AND

CRIMINAL JUSTICE ADMINISTRATION

FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY

YEAR 2016

ABSTRACT

Nowadays, treatment of suspect must considering right of an individual in accordance with the constitution. Moreover, in preliminary hearing procedure, the court accepts the charge into court proceeding will affect liberty and rights of such individual that might be imprisoned during the trial, if he/she is not permitted to bail. In this study, has an objective to study concept, practice and rights of suspect or defendant in preliminary hearing procedure that public prosecutor is plaintiff. Practically, the court shall not perform the preliminary hearing because when such case shall examine by an inquiry official and re-examine by a public prosecutor before bring a case to the court which not in accordance with the inspection rule of Due Process of Law. Preliminary hearing is case screening before enter into legal proceeding and to protect liberty and rights of the suspect from being the defendant in criminal case with insufficient evidence, then, shall have preliminary hearing and shall not depends only on trust.

Besides, preliminary hearing procedure when a public prosecutor as a plaintiff grants some rights to defendant but has some weakness for limitation of a defendant rights in preliminary hearing procedure in which there is no real protection of a defendant rights by using a legal gap as a method that suspect or defendant shall receive an assistance from the state to provide a lawyer to assist in preliminary hearing procedure because a right to has a lawyer in preliminary hearing procedure is one of important process in accordance with the Right to Counsel Rule. When considers provisions of Criminal Procedure Code give a defendant a right to has a lawyer but to obtain such right, a suspect or defendant has to provide a lawyer themselves, the state shall not provide for them. Conversely, if suspect or defendant is indigent, without knowledge of law, such right will not occur to a defendant that not truly consistence with protection of rights in accordance with the constitution. Furthermore, the court could hear evidence in preliminary hearing procedure to support a judgment without an assistance of a lawyer, could damage a defendant that not acquire such right.

Therefore, an amendment of provisions of Criminal Procedure Code for preliminary hearing in case of public prosecutor is a plaintiff and amend provision of preliminary hearing procedure by give a defendant a right to acquire a lawyer in preliminary hearing procedure shall initiate truly justice for defendant that enter into process of judgment.